

SONUÇLANAN PROJELER (SONUÇ RAPORU)

AFA ADI : Meyve-Bağ
PROGRAM ADI : Turunçgiller

Proje No	TAGEM tarafından doldurulacaktır.
Proje Başlığı	Bazı Limon Çeşitlerinin Kendine Verimlilik Durumları ile Farklı Tozlanma Kombinasyonlarındaki Meyve Tutum ve Kaliteleri
Projenin İngilizce Başlığı	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Proje Yürüten Kuruluş	TAGEM
Proje Destekleyen Kuruluş/lar	
Proje Yürütücüsü	Gülay DEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Şenay KURT, Ertuğrul TURGUTOĞLU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Projenin Toplam Bütçesi	14.000 TL
Proje Özeti : (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde)	
<p>Turunçgillerde doğal olarak gerçekleşen tozlanma ve döllenme olaylarında çiçek tozlarının canlılık düzeyi, dış ortam koşullarının tozlanma ve döllenme için uygunluğu ve tozlayıcı çeşit ile tozlanan çeşitlerin karşılıklı uyum sağlamaları önemlidir.</p> <p>Çalışmada “Turunçgillerde Aşı Gözü Seleksiyon Sertifikasyonu ve Çeşit Geliştirme Projesi” sonucunda tescil edilmiş bazı yeni limon çeşitleri (BATEM Sarısı, BATEM Pınarı) ile ülkemizde yetiştiriciliği yapılan bazı önemli limon çeşitleri (İnterdonato, Kütdiken, İtalyan Memeli, Meyer ve Lamas) kullanılmıştır. Projede bu çeşitlerin; kendileme, serbest tozlanma ve karşılıklı kontrollü tozlanma koşullarında meyve tutma oranları yanında meyve kalite özelliklerindeki değişikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır.</p> <p>2011 ve 2012 yıllarında projede yer alan BATEM Sarısı, BATEM Pınarı, İnterdonato, Kütdiken, İtalyan Memeli, Meyer ve Lamas çeşitleri arasında karşılıklı kontrollü tozlamalar yanında kendileme ve serbest tozlanma çalışması yapılmıştır. Elde edilen meyvelerde meyve kalite kriterlerindeki değişimi belirlemek için pomolojik analizler yapılmıştır. Her iki yılda da projede yer alan çeşitlerin polen canlılığı ile ilgili olarak TTC ile boyama ve petride agar yöntemi çimlendirme testleri yapılmıştır. Derime ulaşan meyve sayısı bakımından ana çeşitlerden en yüksek oran İtalyan Memeli çeşidinde, tozlayıcı olan çeşitlerden ise Meyer çeşidinde bulunmuştur. Petride çimlendirme çalışmalarında Lamas, Meyer, İtalyan Memeli çeşitlerinde % 20 ve % 25 sakkaroz konsantrasyonlarında en yüksek çimlenme bulunmuştur. Çiçek tozu canlılığı açısından ise en yüksek oran Meyer çeşidinde bulunmuş ve bunu Kütdiken çeşidi takip etmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Limon, Tozlanma, Polen canlılığı, Meyve kalitesi	